

(I) ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

1. Nola atxemaiten duzue Espanol mandozain?
2. Eta Batixa zertako beldur zen?
3. Batixa lotsati bat zena?

TORI DRAGO BAT 3

-Hamabost mila Espanolek?... Bai eta hamarrek ere!
Eta mandozainak berehala, nafarrez ase karkaila batean:

-Tori drago bat, berriz ere!...

Arnegirat heltzean, hirugarren aldikotz, oihuka, Espaniolak:

-Baiona edo Maiona, hamar mila Espanolek ez othe luke-te aurthikiko?

-Bai eta bost miliek ere!...

-Tori drago bat, berriz ere!...

Mandozainaren arnoak ez zuen erraitekorik: ona zen, arras a, den mendreenik urtatu gabekoa, eta Batixa, pindarrak begitik jalitzen zitzazkola, irriz zagon bere buruarekin:

-Ixtantean pagatuko deat kondua, amigo; zorrik ez diat nahi ostatuan.

Donianerat hurbiltzen ari ziren orai. Jadanik, urrunera ageri ziren Arzagueteneko ostatuko argiak. Espanola heldu zen urguluz zozotua, Frantzia guzia ja berak suntsitua balu bezala. Azken orro batean galdegiten dio beraz Batixtari:

-Doniane edo Moniane, San Juan edo Man Juan, mila Espanolek ez othe luke hartuko?...

Batixa ez zen, ez Paristarria, ez Bordelesa... bainan Donian-darra zen; Espainiako mendiak haraxko ziren, eta bertzalde, mando zainaren zahagia Arzaguetenean sartzen zoan!... Pin, pan, bi pasoz, erroz gora igortzen du hantxet espanol mut-hur beltza... errekarat:

-Doniane! mila Espanolek!... Ez eta hi bezalako ehun lek ere! Atxikak hori, to! koko beltza... eta zahagirik ezpatut nik hemen, errekako uretik edan ezak, ordainez, trago bat ona!...

Eta Batixa irrintzinaka sartu zen Donianen:

-Ai, ui, ui, ui!...?

Gu ginen = nous étions

Gu (nous) gintzaizkerun (à vous) = nous vous étions

" gintzaizkion (à lui) = nous lui étions

" gintzaizkeruen (à vous) = nous vous étions

" gintzaizkien (à eux) = nous leur étions

Liek zineten = vous étiez

Ziek (vous) gintzaizkidaten (à moi) = vous m'étiez

gintzaizkioten (à lui) = vous lui étiez

gintzaizkiguten (à vous) = vous nous étiez

gintzaizkisten (à eux) = vous leur étiez

(II) ADITZ IKASKUNTZA

31. Lukete 32. Pagatuko deat
33. Zitzazkola 34. Ez diat
35. Suntsitua balu.

31. UKAN. Conditionnel Présent

CDS

Nik nuke (je l'aurais)

Hik nuke

Zuk zinuke

Harek luke

Guk ginuke

Zuek zinukete

Heiek lukete ils l'auraient

CDP.

N. mitzuge (je les aurais)

Hi. hitzuge

Z. zinitzuge

Ha. litzuge

G. ginitzuge

Z. zinitzketé

He. litzukete ils les auraient

32. UKAN. Conj. à double cpl. Indic. Présent (conj. fam)

CDS

Nik dauiat (deat) = daunat = je te l'ai

Harek daunk

Guk daunagu

Heiek daunie

Hiri = à toi

CIS

= daun = il te l'a

= daun = il te l'a

= daunagu = ns te l'avous

= daunie = il te l'ont

33. IZAN. Régime indirect. Indicatif imparfait

Pluriel. Heik ziren = ils étaient

Heik (eux) zitzazkitan (à moi) = ils m'étaient

" zitzazkerun (à vous) = ils vous étaient

" zitzazkion (à lui) = ils lui étaient

" zitzazkeruen (à nous) = ils nous étaient

" zitzazkizue (à vous) = ils vous étaient

" zitzazkien (à eux) = ils leur étaient